

Vec C-128/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

26. február 2021

Vnútroštátny súd:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

17. február 2021

Žalobcovia v prvostupňovom konaní a odporcovia v odvolacom konaní:

Lietuvos notarų rūmai

M. S.

S. Š.

D. V.

V. P.

J. P.

D. L.-B.

D. P.

R. O. I.

Žalovaná v prvostupňovom konaní a odvolateľka:

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba

Predmet konania vo veci samej

Žaloba pre neplatnosť rozhodnutia Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (Rada pre hospodársku súťaž Litovskej republiky; ďalej len „Rada pre hospodársku súťaž“) z 26. apríla 2018 (ďalej len „sporné rozhodnutie“) v rozsahu, v akom toto rozhodnutie konštatovalo, že Notarų rūmai (notárska komora) a notári, ktorí sú členmi predsedníctva notárskej komory (ďalej tiež „predsedníctvo“) (spolu „žalobcovia“), porušili požiadavky stanovené v § 5 ods. 1 bode 1 Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas (zákon Litovskej republiky o hospodárskej súťaži) a v článku 101 ods. 1 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, nariadilo im skončiť s porušovaním a uložilo im pokuty.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“)

Základ – článok 267 tretí odsek ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že notári v Litovskej republike sú pri vykonávaní činností súvisiacich s objasneniami prijatými notárskou komorou, ktoré sú opísané v prejednávanej veci, podnikateľmi v zmysle článku 101 ZFEÚ?
2. Má sa článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že objasnenia prijaté litovskou notárskou komorou, ktoré sú opísané v prejednávanej veci, predstavujú rozhodnutie združenia v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ?
3. Ak je odpoveď na druhú otázku kladná, majú tieto objasnenia za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu na účely článku 101 ods. 1 ZFEÚ?
4. Majú sa tieto objasnenia opísané v prejednávanej veci pri rozhodovaní o možnom porušení článku 101 ods. 1 ZFEÚ posudzovať v súlade s kritériami stanovenými v bode 97 rozsudku Wouters?
5. Ak je odpoveď na štvrtú otázku kladná, sú ciele uvedené žalobcami, t.j. zjednocovanie notárskej praxe, vyplnenie legislatívnej medzery, ochrana záujmov spotrebiteľov, ochrana zásady rovnakého zaobchádzania so spotrebiteľmi a zásady proporcionality, ako aj ochrana notárov pred neopodstatnenou zodpovednosťou za škodu, legitímnymi cieľmi pri posudzovaní týchto objasnení v súlade s kritériami stanovenými v bode 97 rozsudku Wouters?

6. Ak je odpoveď na piatu otázku kladná, majú sa obmedzenia uložené v týchto objasneniach považovať za obmedzenia, ktoré nepresahujú rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie dosiahnutia legitímnych cieľov?

7. Má sa článok 101 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že v prípade notárov, ktorí boli členmi predsedníctva, možno konštatovať, že porušili tento článok, a môže im byť uložená pokuta z dôvodu, že sa podieľali na prijatí objasnení opísaných v prejednávanej veci a zároveň pracovali ako notári?

Uvedené ustanovenia práva EÚ a judikatúra Súdneho dvora Európskej únie

Článok 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“)

Článok 101 ZFEÚ

Rozsudok z 19. februára 2002, Wouters a i., C-309/99, EU:C:2002:98 (ďalej len „rozsudok Wouters“), body 46, 47, 57, 67 až 69 a 97

Rozsudok z 18. júla 2013, Consiglio nazionale dei geologi, C-136/12, EU:C:2013:489 (ďalej len „rozsudok Consiglio nazionale dei geologi“), body 35, 36, 42, 53 a 54

Rozsudok z 18. júla 2006, Meca-Medina a Majcen/Komisia, C-519/04 P, EU:C:2006:492 (ďalej len „rozsudok Meca-Medina a Majcen/Komisia“), bod 47

Rozsudok z 23. novembra 2017, ČEZ Elektro Bãlgarija a FrontEx International, C-427/16 a C-428/16, EU:C:2017:890 (ďalej len „rozsudok ČEZ Elektro Bãlgarija“), body 42, 43 a 46

Rozsudok zo 4. septembra 2014, API a i., C-184/13 až C-187/13, C-194/13, C-195/13 a C-208/13, EU:C:2014:2147, body 31 a 41

Rozsudok z 24. októbra 2002, Aéroports de Paris/Komisia, C-82/01 P, EU:C:2002:617 (ďalej len „rozsudok Aéroports de Paris/Komisia“), bod 74

Rozsudok z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376 (ďalej len „rozsudok MOTOE“), bod 25

Rozsudok z 28. februára 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas/Autoridade da Concorrência, C-1/12, EU:C:2013:127

Rozsudok z 15. marca 2018, Komisia/Česká republika, C-575/16, neuvverejnený, EU:C:2018:186

Rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Belgicko, C-47/08, EU:C:2011:334

Uvedené ustanovenia vnútroštátneho práva

§ 5 ods. 1 bod 1 a § 3 ods. 19 a 22 Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas (zákon Litovskej republiky o hospodárskej súťaži; ďalej len „zákon o hospodárskej súťaži“) (zmenený a doplnený zákonom č. XIII-193 z 12. januára 2017)

§ 2, § 6 ods. 1, § 6² ods. 1 a 6, § 8, § 9, § 10 body 4 a 7, § 11 ods. 2 a 3, § 12, § 13, § 16, § 19 ods. 1 a 2, § 19¹, § 20¹ ods. 1, § 21, § 26, § 28 a § 45 Lietuvos Respublikos notariato įstatymas (zákon Litovskej republiky o notárskom povolaní; ďalej len „zákon o notárskom povolaní“) (zmenený a doplnený zákonom č. XIII-570 z 29. júna 2017)

§ 8 ods. 6 a 7, § 10 bod 4, § 18 ods. 1, § 19 ods. 1, 2, 4 a 6, § 20 ods. 1, § 23, § 25, § 26 ods. 3 a § 28 ods. 3 Lietuvos notarų rūmų statutas (stanovy Notárskej komory Litovskej republiky; ďalej len „stanovy“), ktoré boli schválené nariadením ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 1R-3 z 3. januára 2008

Body 1.7 a 2.6 (zmenené a doplnené nariadením č. 1R-182 z 29. júna 2012) a body 1.2, 1.6 a 2.2 (zmenené a doplnené nariadením č. 1R-386 z 31. decembra 2014) Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmy atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas laikinieji dydžiai (dočasny sadzobník poplatkov účtovaných notármis za vykonávanie notárskych úkonov, prípravu transakcií, konzultácie a technické služby; ďalej len „dočasny sadzobník“), ktorý bol schválený nariadením ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 57 z 12. septembra 1996

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Podľa § 19 zákona o notárskom povolaní notár účtuje za vykonanie notárskych úkonov, prípravu transakcií, konzultácie a technické služby poplatok, ktorého sadzbu stanoví minister spravodlivosti Litovskej republiky po dohode s ministrom financií Litovskej republiky a notárskej komorou.
- 2 Dočasny sadzobník schválený nariadením ministra spravodlivosti Litovskej republiky č. 57 z 12. septembra 1996 stanovoval poplatky za vykonávanie notárskych úkonov v čase skutkových okolností predovšetkým pomocou intervalov určujúcich minimálne a maximálne sadzby. V tomto právnom opatrení (v zneniach relevantných pre prejednávajúcu vec) sú sadzby poplatkov stanovené takto:
  - Za notársky zápis hypotéky na nehnuteľný majetok sa účtuje poplatok vo výške 0,2 až 0,3 % hodnoty majetku, najmenej však 50 LTL a najviac 500 LTL (čo od 1. januára 2015 zodpovedá sadzbe 0,2 až 0,3 % hodnoty majetku, najmenej však 14,48 eura a najviac 144,80 eura) (bod 1.7).

- Za notársky zápis záložného práva sa účtuje poplatok vo výške 0,2 až 0,3 % hodnoty majetku, najmenej však 50 LTL a najviac 500 LTL (čo od 1. januára 2015 zodpovedá sadzbe 0,2 až 0,3 % hodnoty majetku, najmenej však 14,48 eura a najviac 144,81 eura) (bod 2.6).
  - Za notársky zápis zmluvy o vecnom bremene, o práve na užívanie alebo práve stavby, prípadne o dojednaniach o používaní majetku, sa účtuje poplatok vo výške od 28,96 eura do 86,89 eura (bod 1.6).
  - Za notársky zápis zmluvy o zámene nehnuteľného majetku vrátane zámene nehnuteľného majetku za hnutel'ny majetok alebo iný predmet civilných práv sa účtuje poplatok vo výške 0,4 až 0,5 % hodnoty zamieňaného majetku s vyššou hodnotou, najmenej však 28,96 eura a najviac 5 792,40 eura) (bod 1.2), za notársky zápis zmluvy o zámene hnutel'ného majetku sa účtuje poplatok vo výške 0,3 až 0,4 % hodnoty zamieňaného majetku alebo iného predmetu civilných práv s vyššou hodnotou, najmenej však 14,48 eura (bod 2.2).
- 3 Uznesením z 30. augusta 2012 predsedníctvo notárskej komory stanovilo, že ak zmluvné strany transakcie nešpecifikujú hodnotu majetku, ktorý je predmetom hypotéky alebo záložného práva, za notársky zápis hypotéky alebo záložného práva sa účtuje maximálna výška notárskeho poplatku uvedeného v bodoch 1.7 a 2.6 dočasného sadzobníka.
  - 4 V uznesení z 23. apríla 2015 predsedníctvo notárskej komory určilo, ako sa má vypočítať notársky poplatok v prípade zriadenia vecného bremena na viacero položiek nehnuteľného majetku na základe jedinej zmluvy. Predsedníctvo rozhodlo, že sa odporúča vynásobiť sadzbu poplatku uvedeného v bode 1.6 dočasného sadzobníka počtom položiek majetku, na ktoré sa zriaďuje vecné bremeno.
  - 5 Uznesením z 26. mája 2016 predsedníctvo notárskej komory potvrdilo, že ak dochádza k zámene častí niekoľkých položiek majetku na základe jedinej zmluvy, notársky poplatok sa môže vypočítať tak, že sa vypočíta výška poplatku stanovená v bode 1.2 dočasného sadzobníka na základe ceny každej položky prevedenej v rámci transakcie, a potom sa sumy spočítajú.
  - 6 V uznesení z 26. januára 2017 predsedníctvo notárskej komory uviedlo, že ak sa zriaďuje hypotéka na niekoľko položiek nehnuteľného majetku v rámci jednej hypotekárnej transakcie, výška notárskeho poplatku stanoveného v dočasnom sadzobníku „sa vypočíta na základe hodnoty každej nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou, a potom sa výsledné sumy spočítajú“.
  - 7 Uvedené uznesenia predsedníctva notárskej komory (ďalej tiež „objasnenia“) boli prijaté konsenzom členov predsedníctva, ktorí sa zúčastnili na zasadnutiach (jednomyseľne), a uverejnené na intranete notárskej komory.

- 8 Rada pre hospodársku súťaž v spornom rozhodnutí uviedla, že žalobcovia objasneniami zaviedli mechanizmus výpočtu notárskych poplatkov, ktorý vo všetkých prípadoch stanovuje maximálne sumy v zmysle dočasného sadzobníka, ktoré bolo možné účtovať za notársky zápis hypotéky, zámennej zmluvy a vecného bremena, ak je predmetom týchto transakcií viacero položiek; v dôsledku toho boli sumy poplatkov, ktoré majú notári účtovať, nepriamo stanovené, hoci notári mali pred prijatím týchto objasnení v osobitných prípadoch možnosť stanoviť aj nižšie poplatky. Rada pre hospodársku súťaž ďalej konštatovala, že žalobcovia priamo stanovili výšku poplatku – a to maximálnu sadzbu v rámci rozpätia poplatkov –, ktorý majú notári účtovať za notársky zápis hypotéky alebo záložného práva, ak zmluvné strany nešpecifikujú hodnotu majetku, ktorý je predmetom hypotéky alebo záložného práva.
- 9 V spornom rozhodnutí sa konštatuje, že pri prijímaní objasnení notárska komora – konajúca prostredníctvom svojho riadiaceho orgánu, predsedníctva – a notári uzavreli dohodu obmedzujúcu hospodársku súťaž, čím porušili požiadavky § 5 ods. 1 bodu 1 zákona o hospodárskej súťaži a článok 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ. Podľa § 3 ods. 19 zákona o hospodárskej súťaži je dohoda vymedzená tak, že zahŕňa pojem rozhodnutie združenia. Sporné rozhodnutie stanovuje, že notárska komora je združením hospodárskych subjektov, konkrétne notárov. Na účely článku 101 ods. 1 ZFEÚ preto sporné rozhodnutie určilo, že objasnenia prijaté notárskou komorou predstavujú rozhodnutie združenia prijaté za účasti ôsmich notárov, ktorí boli členmi predsedníctva notárskej komory.
- 10 V spornom rozhodnutí Rada pre hospodársku súťaž vymedzila relevantný trh ako trh s notárskymi úkonmi v Litovskej republike a objasnenia považovala za jediné porušenie, ktoré trvalo od 30. augusta 2012 najmenej do 16. novembra 2017; tieto opatrenia tiež považovala za dohodu, ktorej cieľom bolo obmedzenie hospodárskej súťaže medzi všetkými notármi.
- 11 Žalobcovia podali proti spornému rozhodnutiu žalobu na Vilniaus apygardos administracinis teismas (Regionálny správny súd Vilnius, Litva). Uvedený súd rozsudkom z 19. februára 2019 žalobe vyhovel a zrušil napadnuté časti sporného rozhodnutia.
- 12 Rada pre hospodársku súťaž v odvolaní navrhuje, aby Lietuvos Vyriausiasis Administracinis Teismas (Najvyšší správny súd Litvy; ďalej len „vnútroštátny súd“) zrušil tento rozsudok a rozhodol, že žalobu podanú žalobcami je potrebné zamietnuť.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 13 V prejednávanej veci žalobcovia tvrdia, že notári sú v podstate úradníci vykonávajúci verejnú moc, splnomocnení zástupcovia alebo zástupcovia verejnej moci. Podľa žalobcov si notári navzájom konkurujú v oblasti kvality služieb, a nie ceny. Ako je uvedené v ich žalobe podanej na súd prvého stupňa, v tom čase vykonávalo v Litve činnosť 262 notárov.

- 14 Žalobcovia tvrdia, že prijatím objasnení sa usilovali plniť úlohu notárskej komory uvedenú v § 9 ods. 5 zákona o notárskom povolání, konkrétne zjednocovanie notárskej praxe, a funkcie notárskej komory uvedené v § 8 ods. 6 a 7 stanov, konkrétne sumarizáciu notárskej praxe a predkladanie záverov notárom (mali teda zákonodarné právomoci v prejednávanej veci). Žalobcovia tvrdia, že objasnenia boli zamerané aj na vyplnenie legislatívnej medzery, ochranu záujmov spotrebiteľov, ochranu zásady rovnakého zaobchádzania so spotrebiteľmi a zásady proporcionality, ako aj ochranu notárov pred neopodstatnenou zodpovednosťou za škodu. Počas vyšetrovania vedeného Radou pre hospodársku súťaž notárska komora uviedla, že hodnota predmetu hypotéky je dôležitým kritériom pre slabšiu stranu – t. j. hypotekárneho dlžníka –, na základe ktorého môže posúdiť, do akej miery bude jeho majetok zaťažený; preto zámer stanoviť maximálnu výšku notárskeho poplatku, ak hodnota predmetu hypotéky alebo záložného práva nie je špecifikovaná, má za cieľ povzbudiť strany transakcie k tomu, aby vo všetkých prípadoch uviedli hodnotu predmetu hypotéky alebo záložného práva, a tým zabezpečiť rovnováhu medzi záujmami strán.
- 15 Žalobcovia tiež poukazujú na to, že § 19¹ zákona o notárskom povolání stanovuje kritériá, ktoré sa majú zohľadniť pri určovaní sadzieb poplatkov za notárske úkony. Okrem toho keby minister spravodlivosti nesúhlasil s prijatými objasneniami, mohol doplniť dočasný sadzobník, keďže o týchto objasneniach vedel; neprijal však nijaké opatrenia stanovené v § 11 zákona o notárskom povolání, t. j. nepodal na súd návrh na zrušenie opatrení, ktoré nie sú v súlade s legislatívnymi požiadavkami, ani nepodnikol nijaké kroky s cieľom zmeniť a doplniť dočasný sadzobník. Žalobcovia tvrdia, že ZFEÚ sa v prejednávanej veci neuplatní, lebo neexistuje spoločný trh s notárskymi službami v členských štátoch EÚ.
- 16 Žalovaná Rada pre hospodársku súťaž tvrdí, že notári sú hospodárske subjekty, ktoré sú schopné súťažiť v oblasti cien v rámci limitov stanovených v dočasnom sadzobníku, a že notári sú tiež schopní navzájom si konkurovať poplatkami v prípadoch, keď je možné vypočítať výšku poplatku stanoveného v dočasnom sadzobníku rôznymi spôsobmi. Žalovaná tvrdí, že zákon o hospodárskej súťaži i ZFEÚ zakazujú dohody o stanovení cien; žalobcovia teda nemajú právo zjednotiť notársku prax takým spôsobom, aby bol tento zákaz porušený. Nesúhlasí s tým, že existovali legislatívne medzery. Žalovaná tvrdí, že ZFEÚ sa v prejednávanej veci uplatní vzhľadom na to, že činnosť žalobcov sa vzťahuje na celé územie Litvy, a poukazuje na to, že sadzby notárskych poplatkov platia nielen pre litovské subjekty, ale aj pre subjekty z iných členských štátov, ktoré využívajú notárske služby v Litve.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 17 Podľa názoru vnútroštátneho súdu Súdny dvor už rozhodol v súvislosti s funkciami, ktoré vykonávajú notári v niektorých iných členských štátoch vo vzťahu k slobode usadiť sa, zatiaľ však nerozhodol o tom, či také funkcie notárov,

aké majú notári v Litovskej republike v prejednávanej veci, predstavujú hospodársku činnosť na účely článku 101 ods. 1 ZFEÚ a či v takej situácii, aká je predmetom prejednávanej veci, sú notári podnikateľmi v zmysle článku 101 ZFEÚ.

- 18 Poukazuje najmä na to, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v oblasti práva hospodárskej súťaže síce pojem podnik zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od jeho právneho statusu a spôsobu financovania a hospodárskou činnosťou je akákoľvek činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov alebo služieb na danom trhu (rozsudok Wouters, body 46 a 47 a tam citovaná judikatúra), ustanovenia Zmluvy týkajúce sa hospodárskej súťaže sa však nevzťahujú na činnosť, ktorá svojou povahou, cieľom a pravidlami, ktorými sa riadi, nepatrí do hospodárskej oblasti alebo ktorá sa viaže na výkon oprávnení verejnej moci (rozsudky Wouters, bod 57, a Consiglio nazionale dei geologi, bod 42).
- 19 Poukazuje na to, že Súdny dvor v bodoch 67 až 69 rozsudku Wouters uviedol, že treba rozlišovať medzi dvoma prístupmi, pokiaľ ide o zásadu inštitucionálnej autonómie. Podľa prvého prístupu ak členský štát zverí normatívne právomoci profesijnému združeniu, musí dbať na to, aby jednak definoval kritériá verejného záujmu a základné princípy, ktoré musia predpisy tohto združenia spĺňať, a jednak si musí ponechať právomoc vydať rozhodnutie v poslednom stupni. V tomto prípade si právne normy prijaté profesijným združením zachovávajú štátny charakter a vymykajú sa ustanoveniam Zmluvy vzťahujúcim sa na podnikateľov. Podľa druhého prístupu sa predpisy prijaté profesijným združením pripisujú iba tomuto združeniu. Súdny dvor okrem toho v bode 97 rozsudku Wouters poukázal na to, že „akákoľvek dohoda medzi podnikateľmi, resp. podnikmi alebo akékoľvek rozhodnutie združenia podnikateľov, resp. podnikov, ktoré obmedzuje slobodu činnosti strán alebo jednej z nich, nespadá nevyhnutne pod zákaz stanovený článkom 85 ods. 1 Zmluvy. Na účel uplatnenia tohto ustanovenia na konkrétny prípad je potrebné zobrať do úvahy celkový kontext, v ktorom bolo rozhodnutie združenia dotknutých podnikateľov, resp. podnikov prijaté alebo vytvára svoje účinky a konkrétnejšie jeho ciele, ktoré sú v tomto prípade spojené s potrebou vytvoriť organizačné, kvalifikačné, profesijné a kontrolné predpisy a predpisy upravujúce zodpovednosť, ktoré zabezpečujú potrebnú garanciu integrity a skúsenosti vo vzťahu ku konečným spotrebiteľom právnych služieb, ako aj vo vzťahu k riadnej správe vecí verejných... Následne je potrebné skúmať, či účinky obmedzujúce hospodársku súťaž, ktoré z neho vyplývajú, sú nerozlučne spojené so sledovaním predmetných cieľov.“
- 20 Vnútroštátny súd pripomína najmä judikatúru Súdneho dvora, v ktorej sa uvádza, že je dôležité overiť, či obmedzenia uložené pravidlami, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej, neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie plnenia legitímnych cieľov (rozsudky Meca-Medina a Majcen/Komisia, bod 47, a Consiglio nazionale dei geologi, bod 54), že skutočnosť, že na výkon časti činností sú subjektu zverené verejné právomoci, sama osebe nebráni tomu, aby sa považoval za podnik na účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva, pokiaľ ide

o zvyšok jeho hospodárskych činností (rozsudok Aéroports de Paris/Komisia, bod 74), a že určovanie, či ide o činnosť patriacu do výkonu verejných právomocí alebo o hospodársku činnosť, sa musí vykonávať osobitne pre každú činnosť vykonávanú daným subjektom (rozsudok MOTOE, bod 25).

- 21 Tento súd má pochybnosti o tom, či sa z hľadiska článku 101 ZFEÚ (vykladaného samostatne alebo v spojení s článkom 4 ods. 3 ZFEÚ) právo na „zjednocovanie notárskej praxe“ priznané notárskej komore môže/má vykladať v tom zmysle, že zahŕňa aj právo štandardizovať sadzby poplatkov platné pre notárov v rozsahu, v akom notárske poplatky za vykonávanie notárskych úkonov v osobitných prípadoch (alebo spôsob ich výpočtu) nie sú určené v dočasnom sadzobníku schválenom ministrom spravodlivosti. Zároveň sa pýta, či takú situáciu, aká je predmetom prejednávanej veci, v ktorej notárska komora prijíma objasnenia týkajúce sa výšky notárskych poplatkov alebo spôsobu ich výpočtu v týchto osobitných prípadoch – keď nie sú konkrétne uvedené v dočasnom sadzobníku schválenom ministrom spravodlivosti –, možno považovať za spĺňajúcu kritérium stanovené v bode 68 rozsudku Wouters, podľa ktorého „členský štát... si musí ponechať právomoc vydať rozhodnutie v poslednom stupni“, alebo kritérium uvedené v bode 46 rozsudku ČEZ Elektro Bãlgarija, podľa ktorého „musí existovať účinná kontrola a rozhodovacia právomoc štátu v poslednom stupni“, pokiaľ má minister spravodlivosti právo do jedného mesiaca od prijatia príslušného rozhodnutia podať na súd návrh na zrušenie rozhodnutia notárskej komory, ktoré by mohlo byť nezákonné (§ 11 ods. 3 zákona o notárskom povolani), a môže tiež dopĺňať dočasný sadzobník určením spôsobu výpočtu notárskych poplatkov v týchto osobitných prípadoch.
- 22 Vnútroštátny súd má preto pochybnosti o tom, či sú kritériá stanovené v bode 68 rozsudku Wouters v prejednávanej veci splnené alebo či objasnenia prijaté notárskou komorou treba napriek tomu pripisovať len samotnej komore (rozsudok Wouters, bod 69), t. j. či sa objasnenia prijaté notárskou komorou majú považovať za rozhodnutie združenia podnikateľov v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 23 Objasnenia stanovujú špecifickú výšku poplatkov účtovaných notármi (v prvom objasnení) alebo spôsob ich výpočtu (v ďalších troch objasneniach). Ako už bolo uvedené, Rada pre hospodársku súťaž sa domnieva, že v prípadoch, ktoré nie sú uvedené v dočasnom sadzobníku, by notári mali sami rozhodnúť o notárskom poplatku, ktorý budú účtovať, alebo o spôsobe jeho výpočtu. Vzniká teda otázka, či sa má článok 101 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že cieľom alebo následkom týchto objasnení je vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.
- 24 Žalobcovia zdôrazňujú mnohé ciele prijatia objasnení, ktoré podľa ich názoru odôvodňujú ich prijatie. Vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či sa kritériá stanovené v bode 97 rozsudku Wouters vzhľadom na článok 101 ods. 1 ZFEÚ v prejednávanej veci uplatnia a či tieto ciele uvedené žalobcami možno považovať za legitímne ciele, ako je uvedené v bode 97 rozsudku Wouters.

- 25 Ak je odpoveď na túto poslednú otázku kladná, vnútroštátny súd musí odpovedať aj na otázku, či vzhľadom na kritériá stanovené v bode 97 rozsudku Wouters obmedzenia uložené objasneniami nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie dosiahnutia legitímnych cieľov.
- 26 Ako už bolo uvedené, sporné rozhodnutie konštatuje, že osem notárov, ktorí boli členmi predsedníctva notárskej komory, ktorá prijala objasnenia, porušilo aj článok 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ a § 5 ods. 1 bod 1 zákona o hospodárskej súťaži. Vnútroštátny súd si kladie otázku, či sa má článok 101 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že notári, ktorí boli členmi predsedníctva (členovia združenia), porušili článok 101 ZFEÚ a môže im byť uložená pokuta z dôvodu, že sa podieľali na prijatí objasnení, t. j. či môžu niesť zodpovednosť za to, že pracovali ako notári a zároveň boli členmi predsedníctva notárskej komory.
- 27 Ako vyplýva z predchádzajúcich úvah, odpovede na tieto otázky sú kľúčové pri skúmaní prejednávanej veci, t. j. pri rozhodovaní, či žalobcovia prijatím objasnení porušili článok 101 ods. 1 ZFEÚ.